



ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενων Ερευνητικών Έργων
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.
για την ενίσχυση Μεταδιδακτόρων Ερευνητών/Τριών

Τίτλος Ερευνητικού Έργου

«Αρχαιολογία, Τουρισμός και Τοπικές Κοινωνίες: Υποδοχή, πρόσληψη και οικειοποίηση του αρχαιολογικού αποθέματος στη νησιωτική Ελλάδα»

Επιστημονική Υπεύθυνη: Δέσποινα Νάζου

Εκλαϊκευμένος τίτλος: «Αρχαιολογία, Τουρισμός και Τοπικές Κοινωνίες: Υποδοχή, πρόσληψη και οικειοποίηση του αρχαιολογικού αποθέματος στη νησιωτική Ελλάδα»

Επιστημονική Περιοχή:

Κοινωνική Ανθρωπολογία, Αρχαιολογία, Τουριστικές Σπουδές

Φορέας Υποδοχής: Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας

Ποσό Χρηματοδότησης: 150.000 €

Διάρκεια Χρηματοδότησης: 36 μήνες

Φορέας Χρηματοδότησης: ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Σύνοψη Ερευνητικού έργου

«Αρχαιολογία, Τουρισμός και Τοπικές Κοινωνίες: Υποδοχή, πρόσληψη και οικειοποίηση του αρχαιολογικού αποθέματος στη νησιωτική Ελλάδα»

Μέσα από τη θεωρητική οπτική της δημόσιας αρχαιολογίας και με τα μεθοδολογικά εργαλεία της κοινωνικής ανθρωπολογικής έρευνας πεδίου και της αρχειακής έρευνας θα διερευνηθούν οι κοινωνικές ταυτότητες που αναδύονται δυναμικά σε δύο νησιωτικές κοινωνίες τον 21ο αιώνα σε σχέση με τις υλικότητες του παρελθόντος και της κληρονομοποίησής τους. Στη Μύκονο η έρευνα θα αναπτυχθεί κυρίως γύρω από τους αρχαιολογικούς χώρους της Δήλου και της Ρήνειας στο Μεγανήσι γύρω από τις προϊστορικές θέσεις της Παλαιολιθικής Εποχής και της Ύστερης Εποχής του Χαλκού που έφερε στο φως η επιφανειακή έρευνα του Πανεπιστημίου Κρήτης. Οι μελέτες περίπτωσης της Δήλου και της Ρήνειας στο Νότιο Αιγαίο και του Μεγανησίου στο Κεντρικό Ιόνιο θα προσφέρουν μια κοινή συγκριτική βάση και πολλαπλά φίλτρα ερμηνείας της σχέσης της αρχαιολογίας με το ευρύ κοινό και της σχέσης της αρχαιολογίας με το αίτημα ή το πρόταγμα της τουριστικής ανάπτυξης. Η συγκριτική τους θεώρηση αναμένεται να αναδείξει συγκλίσεις και τα όρια χρήσης των διεπιστημονικών μεθοδολογιών.

Ο κεντρικός σκοπός της έρευνας είναι να καταγράψει και να αξιολογήσει την υποδοχή, την υιοθέτηση και «κατανάλωση» των αρχαιολογικών δραστηριοτήτων από τις διάφορες ομάδες συμφερόντων που ζουν σε κάθε νησί. Οι μελέτες περιπτώσεων της Δήλου και της Ρήνειας στο Νότιο Αιγαίο και το Μεγανήσι στο Κεντρικό Ιόνιο θα προσφέρει μια κοινή βάση σύγκρισης και πολλαπλές προοπτικές της έρευνας.

Σε μια παρόμοια προοπτική το επιστημονικό αντικείμενο του έργου είναι η προώθηση τόσο της Δημόσιας Αρχαιολογίας όσο και της Ανθρωπολογίας του Τουρισμού ως επιστημονικών πεδίων που αντιμετωπίζουν κοινωνικά θέματα αιχμής τόσο σε εθνικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο, συγκρίνοντας και αντιπαραθέτοντας δύο μελέτες περιπτώσεων. Πιο συγκεκριμένα, το έργο θα εξετάσει τα ακόλουθα ζητήματα:

- Την τρόπους με τους οποίους η ταυτότητα των τοπικών νησιωτικών κοινωνιών ως περιοχές «πολιτιστικής κληρονομιάς» μπορεί να διαμορφωθεί από δημόσιους φορείς, όπως η Αρχαιολογική Υπηρεσία ή Δημοτικές Αρχές.
- Τις διαφορετικές πρακτικές των ομάδων για τη δημιουργία των δικών τους αντιλήψεων περί «αρχαιολογικής κληρονομιάς» και «παρελθόντος» σε συνεργασία με τους επίσημους φορείς.

1. Ένας βασικός παράγοντας αφορά στην οικονομική στήριξη των ερευνητών και των φοιτητών που θα συμμετάσχουν στο σχέδιο σε περίοδο οικονομικής κρίσης.
2. Ένας άλλος σημαντικός αντίκτυπος είναι η οικονομική και κοινωνική ενδυνάμωση των τοπικών κοινοτήτων, οι οποίες μπορούν να διατυπώσουν το δικό τους λόγο και να αποκτήσουν πολιτιστική ορατότητα τόσο με την εθνογραφική τους παρουσίαση όσο και με την ενεργό συμμετοχή τους στην τουριστική αγορά για να διεκδικήσουν τρόπους χρήσης του πολιτισμού τους.
3. Η παροχή πληροφοριών και η ευαισθητοποίηση των τοπικών και εθνικών πολιτιστικών και τουριστικών ιδρυμάτων όπως ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού, οι Αρχαιολογικές Εφορείες, οι Δήμοι, οι Δημοτικοί Πολιτιστικοί Σύλλογοι είναι ο τρίτος σημαντικός κοινωνικός αντίκτυπος του έργου. Αυτό θα αποτελέσει μια νέα κριτική προοπτική για τις τοπικές κοινότητες. Οι συνέργειες με το Πανεπιστήμιο Κρήτης και η δημιουργία κοινών πολιτιστικών και εκπαιδευτικών δράσεων θα συμβάλουν στη διαμόρφωση πολιτικών και στην καθοδήγηση της τουριστικής πολιτιστικής πολιτικής σε νέες κατευθύνσεις για την προώθηση νέων τουριστικών προϊόντων.

Η χρηματοδότηση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σημαίνει...



Η χρηματοδότηση αυτή σημαίνει υποστήριξη της επιστημονικής προσπάθειας για παραγωγή πρωτότυπης επιστημονικής γνώσης στον τομέα των κοινωνικών επιστημών.

*Η Επιστημονική Υπεύθυνη
Δέσποινα Νάγου*





ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Στηρίζουμε την Έρευνα Ενισχύουμε την Καινοτομία

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Βασιλίσσης Σοφίας 127,
11521, Αθήνα
210 64 12 410, 420
info@elidek.gr
www.elidek.gr

